

Nieuwsbrief #4

Noordwaard

Datum: september 2025

Via de nieuwsbrief Noordwaard houden we u op de hoogte van de ontwikkelingen in dit gebied. Deze nieuwsbrief verschijnt zes keer per jaar. Vorige nieuwsbrief gemist? Kijk dan op: <https://www.staatsbosbeheer.nl/Natuurgebieden/biesbosch/noordwaard>.

Omsloten door het Nationaal Park De Biesbosch, precies tussen de rivier de Nieuwe Merwede en de Brabantse Biesbosch, ligt de Noordwaard. Het is een sinds 2015 ontpolderd gebied dat nu fungeert als doorstroomgebied. Op die manier helpt de Noordwaard om droge voeten te houden in de regio rondom Gorinchem en Dordrecht – nu én in de toekomst, als rivieren door het veranderende klimaat vaker extreme hoeveelheden regen te verwerken krijgen en de zeespiegel stijgt. Begin 2022 spraken Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer af om het beheer van de Noordwaard samen aan te pakken, in ieder geval voor de komende tien jaar. Rijkswaterstaat is en blijft eigenaar en doet het technisch beheer, en Staatsbosbeheer doet het natuur- en vegetatiebeheer.

In deze nieuwsbrief

- Beheermaatregelen
- Waarnemingen
- Excursies in en om de Noordwaard
- Nieuws van FREE Nature
- Contactgegevens

Beheermaatregelen

Maaiwerkzaamheden

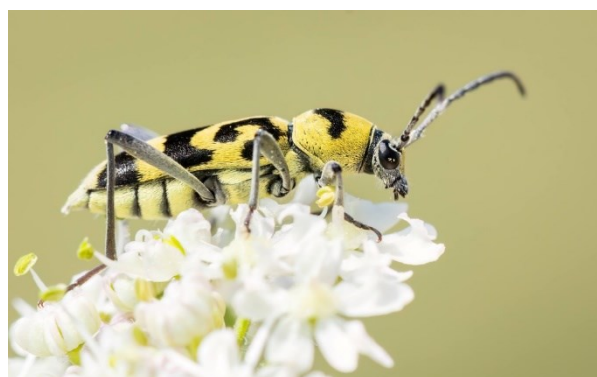
Het meeste maaiwerk in de Noordwaard is weer afgerond. Op dit moment is de derde maaionde van start gegaan. Hopelijk blijft het nog even droog, zodat de maaimachines geen sporen in het veld achterlaten. Daardoor blijft het terrein in de toekomst ook goed maaibaar en kan regenwater weer goed de grond in zakken. Wanneer de hooilanden gemaaid zijn, worden ook de bermen en de kades weer gemaaid. Als deze werkzaamheden afgerond zijn, is de Noordwaard weer 'winterklaar'.

Waarnemingen

Zeldzame soorten van de afgelopen tijd

Het is zomer! Dé tijd om naar buiten te gaan. En dat blijkt ook want in het veld zijn veel leuke soorten waargenomen in de afgelopen twee maanden.

Wie zich de vorige nieuwsbrief nog voor de geest kan halen kan zich misschien nog wel de **hoornaarvlinder** herinneren, deze bizarre nachtvindersoort heeft ook nog een aantal neefjes die misschien nóg iets knapper zijn. Eén van deze wespvlinders werd half juli in de Noordwaard gevonden: de **klaverwespvlinder**.

Kommawespenboktor

Over knap gesproken, wel eens gehoord van **de kormoran**? Die werd dit jaar voor het eerst in de Noordwaard gevonden. De soort was tot een aantal jaar geleden nog slechts een aantal keer in Nederland waargenomen maar is nu bezig met een aardige opmars, een hele mooie aanwinst!

En we blijven nog even bij soorten die zich zeker niet voor hun uiterlijk hoeven te schamen, er werden mooie nachtvlindersoorten gevonden zoals de **morgenroodbladroller** en de **prachtmot**. Maar ook hun iets bescheidenere neefjes de **leverlekmoet**, **grijze steltmot** en de **grote kruiskruidvedermot** mogen er zeker zijn.

De zomer is meestal niet de beste tijd voor echte zeldzame vogels, toch werden er leuke soorten gezien zoals een **zwarte ooievaar**, **zwarte ibis**, **witvleugelstern** en een **graszanger**. Het absolute vogelhoogtepunt was toch wel een **grijze wouw** die kort in de Noordwaard verbleef!

Grijze wouw Foto: Rein Bijsterveld

Door vissonderzoekers die in de Noordwaard onderzoek doen naar het onderwaterleven werd nog een andere gave ontdekking gedaan, ze vonden een **sneep**. Deze riviervis is tegenwoordig zeldzaam.

De komende tijd blijft het hopelijk nog even mooi weer en valt er genoeg te zien. Langzaam aan breekt het najaar aan en verschijnen ook de najaarssoorten en trekvogels. Goed opletten dus!

Excursies in en om de Noordwaard

Arenddag

Afgelopen zaterdag vond onze jaarlijkse Arenddag weer plaats vanuit het Biesbosch MuseumEiland. Een dag die in het teken staat van twee iconen van onze delta: de vis- en de zeearend! Er waren vaar- en wandeltochten en een lezing voor in totaal 160 enthousiaste deelnemers. Het was een prachtige dag met naast vis- en zeearenden ook veel wespeneieren, ijsvogels en een bever. De foto's van boswachter Merijn Loeve spreken voor zich!

Wil je ook een keer mee met de Arenddag? Schrijf **zaterdag 5 september 2026** alvast in je agenda!

En wist je dat er nog meer bijzondere excursies op de planning staan? Op zaterdag 13 september staat er een fietsexpeditie door de Noordwaard op de agenda.

Op de [website van Staatsbosbeheer](#) worden alle excursies in de Noordwaard aangekondigd. Ook activiteiten in de rest van de Biesbosch zijn hierop te vinden zoals de winterwatervogelexcursie van 7 februari 2026 vanuit Lage Zwaluwe.

Nieuws FREE Nature

Weelde in de Noordwaard

In droge zomers als die van 2025 valt nog meer op hoe uniek het landschap in de Noordwaard is. Van droogte is hier nauwelijks sprake, de Noordwaard is groen en staat vol met bloemen. De dieren grazen tussen de velden vol kattenstaarten en rode ogentroost, of ze herkauwen in een bedje van Heelblaadje. Het blijft bijzonder om te zien hoe massaal deze planten voorkomen. Voor de grazers vormt deze diversiteit een ruime keuze in voedselaanbod. Er wordt niet alleen gegraasd, maar ook bewust gekozen in welke planten goed voor ze zijn. Hoe ruimer het aanbod, hoe meer mogelijkheden tot zelfmedicatie. Zo bouwen de dieren zelf aan hun weerstand en gezondheid. Dankzij de rijke zomers, gaan de dieren straks niet alleen met een stevige speklaag, maar ook met een optimale weerstand de winter in. Maar voorlopig genieten we nog van deze plaatjes, van tevreden dieren tussen de bloemen!

Contactgegevens Noordwaard

Vragen aan de boswachter en/of
aanmelden voor de nieuwsbrief:

Jonas Pronk, boswachter beheer Noordwaard:
j.pronk@staatsbosbeheer.nl of 06-13 64 94 62

Kuddes FREE Nature

- Calamiteiten grote grazers: 06-29 01 57 31 (24 uur per dag)
- Beheerder Tanja de Bode: tanja.debode@freenature.nl of 06-33 68 00 51
- Meer informatie: www.freenature.nl